

L'AULENDRA DE SANT MARTI

En despertant un matí
Bonics cants vai oir
D'un ocell sus lo teulat
De la casa arrestat.
Jo, sabeu, de les bestis
I dels ocells del país
amics foll, de l'ocellet
escoltavi el refilet.

Mes dins mon cor ressonava
La dolça veu que cantava :
« Manel, semblava cridar
Sall un poc, te vull parlar ! »
De sobte salti del llit
Fora corri de seguit ;
En lo bell ocell que vec
Una aulendra reconec.

Era el temps després l'istiu
Que del Nord lo vent geliu
Fa baixar en Rosselló
Pluja, neu, gebre i fredor.
Trist temps on los ocellets,
Aulendres i martinets
Amics d'un printemps etern
Fugen al país calent.

Mars, torres i campanars,
Riberes, monts i planars,
Llurs ales pus no veureu
Llurs crits pus no oireu.
En eix dia pluja, vent
Fredor, tot de cop caiguent,
Molts ocells d'estrany país
Van trobar morts pels camís.

De tot això l'ocell meu
Com de res feia menyspreu.
Era sempre saludant
Sempre saltant i cantant.
« Per què cantes ? La ristesca
és dins la naturalesa.
Que el Rosselló no t'agrada ?
No has perdut la niada ?

Què et manca per te nodrir ?
Sabes, res no manca ací.
L'amor ? Se diu : no toqueu
L'aulendra, és l'ocell de Déu !
Vine, si te'n vos pas anar.
La fred no te tocarà.
Amb pler prendré soin de tu.
Tindràs un llit de cotu.

De l'Albera a l'altre món
Lo viatge és molt lluny !
Ben difícil lo camí,
No sé si en veuràs la fi !
Per anar al país estrany
Tes ales curtes seran ;
Dins l'aiga te ficaràs
Sant Martí mai pus veuràs !

Vine, estimi gent, ocells
Bestis, motons, anyells,
Cans, gats, esquiroles, ducs,
N'he també nodrit dos llups.
« Manel, respon l'ocellu,
Tot lo que fai és per tu.
Ric, jogui, canti, salti,
Per l'infant de Sant Martí.

He vist tos treballs, boscos,
Fonts, torres i reparos,
Tot ha pensat m'encantar.
Te vinc a felicitar.
He vist la Torre d'en Manel,
Dirien que toca el cel :
La broma li sert de trona,
i lo llucet de corona.

A sos peus s'estén la plana
De Rosselló i d'Espanya .
Sos vilatges regalats,
Sos horts, ses vinyes, sos prats.
D'aquí se veu a l'esquerra
Una font prop d'un perterra,
Sus d'un coll entre dos monts :
Es la Reina de les Fonts.

En eix lloc encantador
Se troba aire pur, frescor.
Aiga blanca com argent,
Ombra i repòs excel·lent.
Quan, molla, bruta i cansada,
Dins l'aiga me són rentada,
La flaqueza hi són dixat
Per en tirar força i beutat.

En passant aqueix matí
Un escrit penjava a un pi :
Diu : »Belleza del país
La Reina és un paradís «.
He vist, i tot molt m'agrada,
Lo bosc de la Rovillada.
La font Manel i la closa
En fruits i flors abundosa.

Ta mà, mà d'encantador,
Ha fet com el Creador
D'un desert una oasís,
De l'Albera un paradís.
Ara és l'hora de partir.
No puc restar més ací.
Lo temps és fred i mortal;
Demani un país més cald.

Segur, lo viatge és llarg ;
Mes no cregni res, ni mar
Ni tempesta, ni fredor ;
M'han confair una missió :
Me'n vai al país de Déu,
País on l'ingrat jueu
Va matar nostre Senyu.
Me'n vai li parlar de tu.

Diré que et doni salut
Vida llarga i sobretut
Que a ta mort te rebi al cel.
Adiu donc. Adiu Manel !
Així dit, l'ocell dins l'aire
S'enfiu, i fui encara.
Un crit m'escapa del cor ;
Crit de goig, crit de dolor.

(Manel, 1er de juliol de 1896)